

Martin MATIŠIN

30 GODINA POSTOJANJA I DJELOVANJA FILATELISTIČKOG DRUŠTVA VIRJE

Filatelističko društvo Virje proslavilo je na svečan i prigodan način svoj tridesetgodišnji jubilej postojanja i djelovanja i tom prigodom izdalo je svoju "Spomenicu".

U"Spomenici" pronalazimo da ovo društvo postoji od 1. prosinca 1966. godine, a osnovano je na poticaj nekolicine mještana, ljubitelja poštanskih maraka, ljudi različitih zanimanja i zvanja. Neki od njih nisu ni znali što je to poštanska marka, što nam ona kazuje, kakvu poruku nosi. Sastali su se kako bi osnovali takvo društvo i u Virju. Dogovoreno, učinjeno i niče društvo kojem daju i naziv "Filatelističko društvo Virje". Tom prilikom izabrani su i organi upravljanja, donešena Pravila društva i nakon toga izvršena registracija kod za to nadležnih državnih institucija i Saveza. Za predsjednika društva izabran je prof. Ivan-Zvonimir Senjan (od 1966. do danas), za tajnika Martin Matišin (od 1966. - 1979.), zatim Valent Drljanovčan (od 1979. do danas). Blagajnici su Štefanića Šoš (1966. - 1967.), zatim Ivku Pankarić (1968.) i Đuro Ogrizović (1969. do danas).

Ovdje moramo nešto reći o tome što je to filatelija, čime se ona bavi i kada nastaje. Dakle, filatelija nam govori o današnjim aktivnostima ljudi, onih koji skupljaju i izučavaju poštanske marke, jer poštanska marka nije samo sličica-na-ljepnica koju smo nalijepili na poštansku pošiljknu kojom smo naplatili poštansku uslugu, već nam poštanska marka kazuje i prenosi poruku o kulturnoj, povjesnoj, društvenoj i drugoj manifestaciji zemlje koja tu marku izdaje.

Poštanska marka nastala je 1840. godine u Engleskoj i brzo se širi ostalim zemljama Europe i ostalog svijeta jer se njenom pojmom lakše i praktičnije naplaćuju poštanske usluge. U našim krajevima koji su tada pod Austro-Ugarskom, upotrebljavale su se austrijske marke (1850. - 1918.), zatim marke Kraljevine Jugoslavije (1920. - 1941.), pa Nezavisne Države Hrvatske (1941. - 1945.), zatim socijalističke Jugoslavije (1945. - 1991.) i Republike Hrvatske (1991.).

Pojava i izdavanje poštanskih maraka pobudilo je zanimanje građana, pa neki od imućnijih počinju skupljati poštanske marke, žigove i pisma. Skupljači poštanskih maraka i drugih vrijednosnica se udružuju i osnivaju društva da bi razmjenjivali svoje marke i iskustva. Prva takva društva javljaju se 1856. godine u Engleskoj, u Zagrebu 1896., a u Virju 1966. godine.

Osnivanjem društva započinje rad i djelovanje njegovih članova, jer je opće poznato i pomalo je tradicija, da tako kažemo, da u Virju djeluju brojna i različita društva i organizacije, što nam kazuje o njegovom bogatom društvenom i kulturnom životu. Skoro da nema duhovne nadgradnje koju Virje nije imalo; stoga nije čudo što su Virovci osnovali i Filatelističko društvo i svojim radom obogatili ionako bogat društveni i duhovni život, što je ponos i tradicija današnjeg Virja. Rekli smo da je za neke članove to novina. Malo pomalo članovi dolaze do novih saznanja, do novih iskustava, tako se stvaraju zbirke poštanskih maraka te uči abeceda filatelije, a javlja se i želja za organiziranjem izložbe poštanskih maraka. Došao je i taj dan, 25. svibnja 1967. godine, kada se smjeliji članovi društva odlučuju izložiti svoje poštanske marke i zbirke, da bi se naši mještani upoznali i s ovim kulturnim i društvenim vrijednostima.

isto predmet skupljanja brojnih filatelista i dio je filatelije. Prigodne povremeno i obilježavaju na taj način razne prigodne kulturne, športske i druge značajne manifestacije. u našem mjestu i bližoj okolini. Do danas su izdane 93 prigodne poštanske omotnice i 63 dopisne karte.

Do sada smo govorili o poštanskim markama, a moramo nešto reći i o poštanskim žigovima. Oni mogu biti redoviti i prigodni. Razlika je u tome što se poštanski žig koristi svakodnevno u poštanskom prometu, dok se prigodni koristi samo tog dana uz prigodu čega je izdan.

Pored svega ovoga, napisani su brojni članci o radu ovog društva iz pera prof. Ivana-Zvonimira Senjana i objavljeni u časopisu "Filatelija" – glasili Hrvatskog filatelističkog saveza, u nekim javnim glasilima – primjerice Večernjem listu. Svemu ovome treba dodati da je društvo za svoje članove, prijatelje i pojedince izdavalo svoja glasila "Bilten" i "Izvješće".

Za ovako bogat i uspješan filatelistički rad članovi društva a i samo društvo primaju brojna društvena priznanja. Posebno su značajna, kako za članove tako i za društvo, ona priznanja primljena od Filatelističkog saveza, što su prikazana u pregledu o dodjeljivanju pojedincima od Hrvatskog filatelističkog saveza u Zagrebu i priznanje Hrvatskog filatelističkog saveza za zauzeta mjesta na ljestvici najboljih filatelističkih društava u Hrvatskoj.

Društvo nastoji preko filatelističkih izložbi i izdavačke djelatnosti, prigodnih poštanskih žigova i omotnica, kataloga izložbi i objavljenih članaka u sredstvima javnog priopćavanja upoznati širu javnost sa značenjem i ulogom koju ima filatelija. Doduše, poštanska marka još nije toliko razvijena kod nas; njoj se više poklanja pažnja u ostalom razvijenom svijetu, jer se putem poštanske marke upoznaju kulture, društvene i ostale vrijednosti zemlje koja tu marku izdaje.

Da privedemo priču kraju. Želja je bila članova ovog društva da putem knjižice spomenice upoznaju širu javnost i ostale mještane što je učinilo društvo u svojem tridesetogodišnjem radu i postojanju. Hvala im.

Bila je to prva ovakva izložba u Virju a i u bližoj okolini. Bilo je važno čuti i vidjeti kako će to prihvati naši mještani. Izložba je bila izvanredno posjećena i primljena od građana, što je dalo još više poticaja članovima za organiziranje takvih izložbi, kako u našem mjestu tako i u bližoj okolini. Tako se redaju brojne izložbe, do danas njih 123, od toga u Virju 103, Đurđevcu 9, Pitomači 3, Daruvaru, Molvama i Zagrebu 1, Koprivnici 4, Zadru 2. Članovi ovog društva sudjeluju na zajedničkim izložbama u Beogradu, Ljubljani, Novom Sadu, Prizrenu, Pazinu, Puli, Koprivnici, Prištini, Makarskoj, Zagrebu, Solunu (Grčka) i Bachu (Rumunjska). Za svaku organiziranu izložbu izdavan je katalog izložbe s iznesenim osnovnim podacima o izložbi i njenim izlagачima.

No to nije sve: članovi društva, pored organiziranja izložbi poštanskih maraka, izdaju i prigodne poštanske omotnice – kuverte, te dopisne karte zajedno s prigodnim poštanskim žigom, što je